

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Sprijinirea mișcării culturale.

O indiferență fără margini se observă la noi față de mișcarea culturală. Instituțiile noastre culturale: „Academia Română”, „Liga Culturală”, „Asociația” din Sibiu etc... nu se bucură aproape de nici un sprijin material din partea acelor care ar putea jertfi totuși foarte mult, fără să-și primejduiască de loc comoditatea și grija de cele ale traiului. „Asociația” din Sibiu sprijinită așa de puțin de lumea noastră de-acum, s'a adresat Românilor din America. Români mai înțelegători, se vede, și mai slobozi la mână în ce privește daniile pentru instituții culturale.

O încurajare a cărții bune, a cărții sănătoase, rodnice, nu se prea observă la noi. Ba ce e mai mult, unele case de editură, cu acționari dintre oamenii putred de bogați, fac averi fabuloase cu cărțile de școală, speculând în chip criminal, setea de învățătură a băcților săraci. Mii de copii români nu se pot bucura de favoarea de-a învăța carte, pentru că acest lucru costă grozav de mult.

Se opresc în satele românești atâtea energii, atâtea posibilități de progres, se îngroapă în întunecare atâtea inteligențe de cari neamul nostru are atâtea nevoie.

În timp ce mare parte din copii noștri sunt împiedecați de sărăcie de-a merge la învățătură, minoritățile etnice dela

noi, stăpâne pe industria și comerțul țării, fac toate sacrificiile pentru propășirea lor culturală.

Statul și oamenii bogați să înțeleagă că această stare de lucruri dăunătoare intereselor neamului nostru trebuie să înceteze cât mai repede.

Să se dea Instituțiilor noastre culturale posibilitatea de-a munci în condiții cât mai favorabile, iar copiilor români să li-se dea posibilitatea de-a veni în număr cât mai mare la învățătură.

Numai astfel, prin o cultură cât mai largă și mai obștească, vom putea stăpâni și crește ceea ce s'a făcut cu atâtea jertfe.

Infrunirea marghilomaniștilor.

BUCHUREȘTI. — Comitetul executiv al partidului marghilomanist a ținut ieri ședință în care d. Marghiloman a făcut un expozit relativ la problemele principale din politica externă și a accentuat necesitatea colaborării opoziției. Comitetul executiv și-a exprimat încrederea în conducerea partidului. (Rador).

Lucrările Conferinței dela Londra.

LAUSANNE. — Cicerin a declarat la conferință că Rusia nu va semna niciodată un acord prin care s'ar deschiadă Marea Neagră vaselor de război și ar viola suveranitatea Turciei. Franța e foarte mulțumită de atmosfera prietenească dela conferință, care promite că se va putea ajunge la rezultate favorabile. (Rador).

Tulburările antisemite în Cameră.

BUCHUREȘTI. — În ședința de azi a Camerei mulți deputați au adresat o interpelație în chestia tulburărilor antisemite din Cernăuți. (Rador).

Ce este cu „Aprovizionarea Orașului” Arad.

Întrebat de câțiva cunoscuți și prieteni funcționari de ce nu scriu nimic despre aprovizionare, le-am răspuns, ceea ce vă spun și d'voastră iubiți cetitori, că subsemnatul are obiceiul să scrie despre ce vede și ce simte, dar despre ceea ce nu știe nimic ce poate să scrie?

Înțeleg să scriu despre absența dela concertul lui Enescu a foarte multor Români dintre care unii jucas cârți la Dacia, iar alții se desfătau la Central, văzând pe Olga și Teddy cheltuind mii de lei în timp ce Enescu încălzea sala înfrigurată cu dumnezeiască-ărie și cel mai scump loc la concert era de 100 lei.

Dar despre untura dela aprovizionare pe care n'am avut norocul să o văd — deși s'au tăiat sute de porci și s'au rechiziționat mii de chilogramme de untură — ce vreți să scriu...

Ori vreți să scriu despre coapa degenerată pe care aprovizionarea o vinde cu 3 lei kgr., pe când Banca Centrală vinde coapă bună cu 2.40 lei chilogramul? Ori despre hainele de copii pe care aprovizionarea le oferă la bărbați?...

Înțeleg să scriu despre dieceza Aradului care are atâtea lemne, la Bodrog, — din care astăvară a vândut unui negustor evreu 6000 stâmpenji — cu preț bun, înecat, seminarul este pe cale să ia vacanță pentru că n'are cu ce să încălzească sălile de clasă.

Înțeleg să scriu tot despre această gospodărie dieceză care și-a lăsat membrii consistoriului să cumpere lemne dela particulari — poate chiar dela negustorii care a cumpărat lemnele dela Bodrog — dar despre cele 2 chilogramme de carne de porc, dela gât, pe care am primit-o de două ori până acum, în interval de 4 luni, nu, credeti-mă nu merită să scriu.

Poate aș scrie despre pădurea unor critici maghiari cum că Enescu a cântat muzică de cameră sau „Frauen musik” în concertele sale dar despre avantajile pe care bietii funcționari le-au

Un dialog.

„Nici pe Jungfrau, nici pe Finsteraarhorn n'a călcat vro dată un picior de om”.

Piscurile cele mai înalte ale Alpilor... Un lant întreg de răpe stâncoase... În creștură munților.

Peste munți un cer senin, tăcut și verzuiu. Ger aprig și pătrunzător. Zăpadă vârtosă și sclipitoare și din zăpadă colțuri de stânci răsar posomorâte, viforoase și acoperite cu neaună.

Din ambele părți ale orizontului se înalță două năpraznici uriași: Jungfrau-ul și Finsteraarhorn-ul.

Si Jungfrau-ul zice vecinului său: „Ce noutăți ai să-mi spui? Tu poți să vezi mai deslusit... Ce se petrece colo pe vale?”

Câte-va mii de ani trec: o clipă. Si Finsteraarhornul cu glasul detunător răspunde: „Nouri groși învăluiesc pământul... Asteaptă!...”

Iarăși trec mii de ani: o clipă.

„Et, și acum?” întrebă Jungfrau-ul.

„Acum văd; colo de vale totul e încă cum a fost: mic și impestritat. Ape albastrii, păduri negre și grămăzi cenușii de pietre. Si în jurul lor tot mai mișună gândaci, știți, de cei cu două picioare, cari până acum nu ne-au putut încă nici odată murdări; nici pe tine, nici pe mine”.

„Oameni?”

„Da, oameni”.

Mii de ani trec: o clipă.

„Et, și acum?” întrebă Jungfrau-ul.

„Parcă s'au mai imputinat gândacii”, răspunde Finsteraarhornul cu glas detunător, „s'a mai luminat colo de vale; apele s'au strâns, pădurile s'au mai rărit.”

Din nou trec mii de ani: o clipă.

„Ce vezi acum?” zise Jungfrau-ul.

„În jurul nostru, aici în apropiere, pare că s'a limpezit”, zise Finsteraarhornul, „dar colo în zăcea depărtată, prin văi tot mai zăresc pete, văz mișcând ceva ca și înainte”.

„Dar acum?” întrebă Jungfrau-ul după alte mii de ani: o clipă.

„Acum, e bine”, răspunde Finsteraarhornul, „or unde mi-arunc privirea, peste tot e alb și curat... peste tot numai zăpadă, zăpadă și ghiată. Toate au înțelenit. Acum-i liniște și bine”.

„Bine”, repetă Jungfrau-ul. „Dar am flecărit destul, moșule. Acum să dormim”.

„Să dormim”.

Si uriesii munți dorm: doar me și cerul cel limpede și verzuiu peste pământul pe voci amuțit.

Bătrâna.

(vis)

Mergeam singur pe o câmpie întinsă.

Deodată auzii pași ușori în urma mea.

Mă urma cineva.

M'am uitat înapoi și am văzut o bătrână mică și cocosată, învălăită toată în zdrente sure; numai fata i-se iveau de sub ele, o față galbenă, scofălcită, stîrbă și cu un nas ascuțit.

M'am apropiat de dânsa... Ea se opri.

„Cine ești? Ce vrei dela mine? Ești cerșetore? Ceri de pomană?”

Bătrâna nu răspunde. Mă aplecay spre ea și băgaiu de seamă că amândoi ochii îi erau acoperiți cu acea pelită albă și semitransparentă, ce se poate vedea la oarecare păsări, cărora le apără ochii de lumină prea vie.

La bătrâna însă pelita aceasta era imobilă și acoperea și luminile ochilor... de unde am conchis că e oarbă.

„Ceri pomană?” întrebay eu încă odată.

„De ce mă urmezi?”

Dar bătrâna iar nu răspunde, ci tresări puțin. M'am întors și mi-am văzut de drum.

Din nou auzii în urma mea acei pași ușori, măsuray și par'că furiași.

„Iar femeia!” îmi zisei, „dar ce m'o fi urmărit ea oare astfel?” dar odată adăogay în minte: „Poate s'o fi rătăcit, unde nu poate vedea, și acum urmează sgomotul pașilor mei, ca să înceargă cu mine la vr'un sat. Da, da, așa trebuie să fie”.

Dar pe nesimțite mă cuprinsese o neliniște ciudată; mi-se păru că bătrâna aceasta nu numai că mă urmează, dar că mă și cârmuiește, că mă împinge când la dreapta, când la stînga și par'că fără voia mea trebuie să mă supun ei.

Merg mai departe... Dar înaintea mea, pe cale zăresc un punct negru, ce se mărește ne-reu... un fel de groapă...

„Un mormânt!” îmi scăpă prin minie. „Acum dar mă mîna ea!”

Prețul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

avut din partea faimoasei aprovizionări a Aradului nu pot scrie nimic pentru că n'am văzut nimic, n'am simțit nimic.

Convinși că nu se poate scrie despre ce mu este, amicii mei nu s'au mulțumit cu atât și m'au întrebat din nou: ce s'o fi făcut cu atâta untură dacă nimem din cei săraci n'a văzut-o?

Le-am răspuns că am auzit că toată cantitatea de untură, fără să fi rămas un gram, s'ar fi dat la armată — 'bat-o norocul de armată, cum se spală toți pe mâni cu ea, ca Pilat din Pont — și la spitale etc. etc...

Deși mi-s'a ripostat că au văzut cantități de 40—50 kilograme trimise pe la măriți, eu n'am crezut și de aceea strig sus și tare:

Trăiască Aprovizionarea orașului Arad care dă de toate și din belșug mai ales funcționarilor și oamenilor săraci și să-i fim recunoscători pentru marile servicii ce ni-le aduce contra sumptei vieții.

Vlad Tepeș.

Am plecat de lângă tine...

Am plecat de lângă tine — m'ai uitat,

Femei străpăiată...

Și-acum te caut și te caut neîncetat,

Cu dorul încăpăținat

De-a nu te mai afla în viața-mi niciodată, nici-
[odată...

La ce sunt eu de vină?!

La ce sunt eu de vină,

Că ne întâlnim doar acum,

Când peste viața mea s'astere bruna?!

Copile tu, la ce sunt eu de vină?!

A. COTRUS.

Vorbe înțelepte.

Femeia frumoasă știe, cea urâtă crede că o frumoasă.

Cum pot da sfaturi pentru binele obștei oamenilor cari sunt jertfa propriilor lor pasiuni?

Schiller.

Mă întorc repede. Din nou bătrâna stă înaintea mea... Dar acum vede! mă privește cu ochii mari, fatali și răutăcioși... cu ochi de pasăre răpitoare... Iarăși acea poliță turbure, iarăși acele trăsuri tâmpite și fără viață...

„Ah, imi zic, „bătrâna e soarta mea... acea soartă, de care nici o scăpare nu-i!”

Nici o scăpare? Nici o scăpare? Ce nebunie!... Trebuie să încercăm!”

Și apucând în lături, o apuc în altă parte.

Merg repede înainte... Dar și acum aud pași ușor fășători în urma mea; aproape tot mai aproape... Și înaintea mea se arată iar groapa întunecoasă.

Apuc în altă parte... Iar aceiași fășăre în urma mea, aceiași pată amenințătoare înaintea mea.

Și oricum mă succesc și oricum mă învârtesc, ca un epure prigonic — totul e în zadar, în zădar.

„Stai!” imi zic. „Am să caut s'o înșel! Rămâi aci, unde sunt!”

Și înadță m'am pus jos.

Bătrâna sta la câțiva pași în urma mea. De auzit n'o pot auzi; dar simt că e acolo.

Deodată înaintea mea, în depărtare, văz aceiași pată neagră; iacă, plutește, se târăște spre mine.

Dumnezeule! Mă uit înapoi... Bătrâna n'a priveste tîntă și un zâmbet batjocuritor îi pocește gura stîrbă...

„Nici o scăpare!”

Februarie 1878.

I. TURGHENIEW.

Cum merg treburile la Palatul Cultural.

Primiți următoarele:

Domnule redactor!

În nr. 16 al prețiosului dv. ziar s'a publicat un articol intitulat „Pentru Comisiunea Teatrală”. Cum la finea acestui articol, autorul trecând dela critica făcută pe socoteala Comisiei Teatrale, dă și în comisia de supraveghere a Palatului Cultural, zicând că „Aproape intru toate se aplică cele spuse mai sus și pentru comisiunea de supraveghere a Palatului Cultural”. Subsemnatul ca membru și referent al acestei comisii mă simt obligat a da următorul răspuns ca lămurire atât pentru publicul cititor, cât și pentru d. I. D. rugându-Vă respectuos, să binevoiți a-l publica în coloanele simpaticului dv. ziar.

Deși sunt pe deplin convins că autorul articolului este condus de cel mai nobil imbold de a servi prin postul dnieisale în calitate de colaborator al mult așteptatului nostru ziar românesc din acest oras, o cauză de interes general care este cultura națională, totuși sunt silit a constata că d. I. D. este în greșală dacă crede, că și comisia Palatului Cultural merită învinovățirea ce o atribuie autorul comisiei teatrale.

Nu știu în ce măsură ar fi vinovată și responsabilă aceasta comisiune pentru batjocura acelor cabotini ordinari, cari de fapt nu s'au rusinat a sfida arta românească prin reprezentanții inadmisibile cum a fost aceea a dnei Petcu — la aceasta întrebare răspundă dnii din comisia teatrală — dar că părerea dlui informator a înecat de pe drumul obiectivității, când învinovățește comisia Palatului Cultural pentru ceea ce se petrece la teatru, cred că fără indoială o recunoaște și el însuși.

Mi-ar părea foarte bine să-l pot convinge despre activitatea comisiei pe d. I. D. prin prezentarea celor multe procese-verbale ale comisiei de supraveghere, din care reiese clar că pu s'a făcut nici o mișcare culturală în legătură cu Palatul Cultural care să nu fi emanat din sânul acestei comisii. Nu s'a realizat nici o idee cu menirea de a propaga arta și cultura românească, care să nu fi fost trecută prin sedințele acestei comisii și aprobată de membrii ei. În fine s'ar mai putea convinge că toate problemele slevate în numeroasele sedinte ale acestei comisii au fost discutate în mod serios și cu cel mai viu interes ce se poate aștepta dela o corporațiune onorifică chemată a da directivă acestei instituțiuni culturale atât de importantă.

Un cuvânt însă din cele citate mai sus poate că ar nimeri și comisia de supraveghere a Palatului Cultural în partea unde își poartă și ea buha ei și anume cuvântul „aproape” dacă el ar fi fost desvoltat în direcția potrivită. Comisia noastră numără 24 membri dintre care abia vedem întrunindu-se la sedințele trimestriale a comisiei pe aceleași 7-8 persoane. Oare de ce acest indiferentism nemotivat? Căci ori merg lucrurile bine la Palatul Cultural și atunci ar fi de dorit ca tocmai aceia cari trebuie să se simtă acasă la aceasta instituțiune, să deie o încurajare factorilor organizatori pentru continuare, ori nu sunt mulțumiți cu munca desvoltată în felul de până acum, și atunci cu atât mai mult ar fi dator să contribuie cu prețiosul și binevoitorul lor aport la îndreptarea treburilor.

Bieteze Sezători culturale și ele ar avea multe de plâns în urma lipsei de interes tocmai din partea acelora dela cari se așteaptă încurajare și îndrumare tot spre mai bine.

Dar să lăsăm plânsurile deocamdată și să sperăm că situația se va îndrepta.

Cu deosebită stimă:

N. LAZAR

d'r. Palatului Cultural.

Gen. Papulas pe picior liber.

ATENA. — Generalul Papulas fost comandant suprem al armatei grecești din Asia-Minoră a pus pe picior liber, în urma deciziei tribunului revoluționar. (Rador).

În chestiunea alimentației.

Primăria orașului Arad ne roagă să putem următorul comunicat:

În articolul intitulat „Traul în Arad” apărut în nr. 17 al prețiosului dvoastră ziar se aduc învinuiri autorităților locale în ce privește activitatea lor în scopul efînirei traiului, acuzându-le de nepăsare.

Pentru constatarea adevărului ținem să aducem la cunoștință publică următoarele:

La ordinul dlui Inspector General Administrativ Prefect delegat, I. Georgescu, Primăria maximat alimentele pe teritoriul orașului Arad a făcut demersul necesar pe lângă autoritățile organelor în drept pentru ca aplicarea prețurilor maximale să fie cu rigoare controlată; însuși Inspector General a maximat prețurile alimentelor în tot cuprinsul județului luând măsurile venite pentru respectarea acelor prețuri; a interzis scoaterea din județ fără autorizație a alimentelor; a luat dispoziții ca să se împiedece contabanda peste graniță, în care scop a fost întărit paza; a intervenit la Ministerul Comunicațiilor Direcțiunea Generală CFR. pentru a se pune dispoziție vagoane necesare transportului în județ și oras a cărbunilor și lemnului.

Populația orașului este alimentată de către Primărie cu pâine de calitate superioară pe preț maxim.

Parchetul și Poliția fac zilnic rază de mizerie și dau în judecată pe acaparatori.

Prețurile maximale pentru cafenele și restaurante sunt în studiu, stabilirea lor reclamă timp dar urmează să fie pusă în aplicare în câteva zile.

Arad, la 12 Decembrie 1922.

Dr. ROBU, primar.

Pentru unificarea societăților culturale.

— Propunerea „Ligii Culturale” către „Asociația Transilvăneană.” —

Comitetul central al Ligii Culturale a adresat „Astrei” din Sibiu următoarea propunere:

Domnule președinte,

Comitetul Central al Ligii Culturale a luat cunoștință din ziar de data, precum și de deslușirile ultimului dv. congres.

Liga Culturală ar fi fost bucurioasă să fie prezentată și la acest congres al „Asociației Transilvănene”, cu care ea e federată, dar în lipsa telegrafică sosindu-i prea târziu (în timpul congresului), n'a fost imposibil să delegăm în acel moment pe reprezentantul nostru.

De altminterlea, cum se comunicase oral adunarea are un caracter pur administrativ fără conferință sau serbări, am crezut că participarea noastră nu ar putea folosi singurului scop pentru care se făcuse convocarea membrilor societății.

De oarece în această adunare s'a adus discuție candidatura pe care președintele Ligii Culturale nu avea nici calitatea de a o pune în dreptul de a o refuza, credem de datoria noastră să vă comunicăm că dorința noastră este ca relațiile dintre Asociație și Ligă să fie cât mai strânse — mergând până la o eventuală cooperare, cu schimbarea statutelor ambelor societăți — la un popor ce nu are azi numai o singură cultură, ci același hotăr politic.

În ce privește afacerile administrative, nu n'ar fi mai natural decât ca președintele culturii să aibă 2 vice-președinți, îngrijind fiecare de averea proprie a fiecărei instituțiuni, căci cultura s'ar face numai din punct de vedere cultural.

În acest sens vom face o propunere la viitorul congres al Ligii Culturale, rămânând ca să faceți o propunere identică la cel mai apropiat congres al dv.

N. IORDA

Mare târg de Crăciun!

Cu prețuri reduse se vând
toalete și mantoare de dame la magazinul

Iuliu Plesz

Arad, Str. Colonel Pirici (f. V. de
marty) 3. vis-a-vis de intrarea
din dos a teatralui.

INFORMAȚIUNI.

Dr. Lazar Popoviciu, inspector sanitar din Bihor se află în orașul nostru pentru a face o chestie în privința conducerii azilului de copii.

La Cluj s'a luat inițiativa ridicării în acest oraș a unei statuii lui Avram Iancu, cu ocazia comemorării centenarului nașterii eroului. În acest scop comitetul executiv publică un concurs pentru procurarea planului și modelului de gips, acordându-se trei premii: de 40 de mii, 20.000 și 15.000 lei.

Statuia, equestă, va reprezenta caracteristicile lui Avram Iancu din anii 1848—49 după tablouri și tradiție. Eventualele figuri secundare ori detalii vor caracteriza spiritul românesc și cea deșteptări naționale dela 1848—49.

† Aurelia Evuțian măs. Ierocan, soția părinților Ioan Evuțian paroh în Odvos, a încetat viața în etate de 33 ani, Luni 11 Decembrie ora 2.

Inmormântarea va avea loc azi, Miercuri 13 Decembrie la ora 10 a. m. Rămășițele defunctei vor depune în cimitirul bisericii ortodoxe mănă din comuna Șielău.

Citim în ziarul „Patria”:

Un student înapoiat dela Paris ne roagă să publicăm următoarele cifre relative la studenții străini din capitala Franței.

Au fost admiși la valută 470 studenți, dintre care români sunt 260 și 213 evrei.

Din 175 de respinși, evreii snt 80 iar români 195. Dintre cei admiși la valută, evreii sunt mai mulți decât românii la: Școalele tehnice, la Medicină, la Chimie.

Politia din Sibiu, printr-o ordonanță a obligat pe proprietarii magazinelor, ca toate firmele să fie scrise în limba română. O delegație a angustorilor sași în frunte cu deputatul Hans Roth, s'au prezentat dlui ministru Văitoianu cerând să se abroge această ordonanță.

Ministrul de Interne a promis că va cerceta această chestiune.

KAISER BORAX e indispensabil în orice industrie.

Ieri dimineață s'a desbătut la tribunal în a doua sedință cauza, în apel a comerciantului Arkas Rosenberger.

Au fost ascultați în această cauză d. Antal rectorul oficiului de aprovizionare al orașului, care a confirmat afirmațiile comerciantului, că a avut la dispoziția populației totdeauna ouă, când s'a cerut de Oficiul de Aprovizionare. S'a cerut încă părerea camerei comerciale, în sensul că ouăle conservate nu pot fi scoase din vară decât iarna, altcum trec repede în descompunere. Invocându-se încă alți martori tribunalul a ordonat și ascultarea acestora într-o altă sedință.

Din Budapesta se anunță, că acolo a fost prins unul dintre spărgătorii dela Frații Kornis, cari dupăcum se știe au fost condamnați la mai mulți ani, și de curând au fost trimiși într-un alt penitenciar, din acela din Arad încredințându-se de mai multe ori să evadeze.

După știrea din Budapesta, bandiții ar fi gândit totuși să evadeze și să treacă în Ungaria.

O telegramă primită din Teiuș anunță un penal național furt întâmplat în acea gară.

Unul dintre frații Kornis, Amnin, coproprietar al casei comerciale Kornis, a plocat alaltăieri la Cluj având la sine într-o goantă 850 mii lei. În gara Teiuș a dispărut geanta cu bani cu totul. În urma reclamației Fraților Kornis s'au luat toate măsurile pentru prinderea hoțului.

În urma unor experiențe de mai mulți ani, cari au înghițit sume mari, doi chimiști engiezi au reușit, după cum spun ziarele din Londra, să prepare un fel de gumă, care este tot așa de străvătoare ca și sticla și pe lângă aceasta așa de elastică încât nu se sparge ca guma obișnuită. Geamurile făcute din guma aceasta nu se sparg. O minge aruncată cu putere într'un geam de acestă face numai ca guma să cedeze puțin și masa revine apoi în pozițiunea ei obișnuită.

Aducem la cunoștință tuturor acelor persoane cari au cerut sau au primit 5 numere consecutive din ziarul nostru, că sunt socotiți abonați.

Având în vedere greutatea mare cu cari are de luptat ziarul nostru, singurul ziar românesc din Arad, rugăm cu insistență pe toți cetitorii noștri, să trimită costul abonamentului fără întârziere, la Administrația ziarului, indicând eventuale schimbări.

x *Franceză, Germană, Engleză și Română* Doamne, domnișoare, domni, elevii școalelor pot învăța corect într'un scurt timp (4—5 luni maxim 6) printr-o metodă specială unică în genul ei, distingându-se prin ușurință. — *Jean Goldberg*, profesor de limbi străine, strada Eminescu nr. 9, 11. (f. Deák Ferencz).

x **ATELIERUL DE FOTOGRAFIAȚ GÉZA NAGY** bine încălzit e deschis pentru on. cliență întreaga zi și pe timpul sezonului de Crăciun. Fotografiere în fiecare zi de lucru, Duminică și în zi de sărbători. Atelierul: Bul. Reg. Maria 22, parter în față cu prefectura județului. Na 53.

Situația financiară a orașului Arad.

Am anunțat în numărul nostru de ieri că la primărie se lucrează pentru întocmirea bugetului viitor.

Am arătat ieri sarcinile cari revin populației orașului pentru acoperirea deficitului rezultat din faptul că taxele stabilite de minister pentru tratamentul copiilor săraci nu sunt în proporție cu cheltuielile reale ale tratamentului în spital. Primăria întâmpină dificultăți la întocmirea bugetului și în ce privește celelalte poziții de cheltuieli.

În urma scumpetei generale cheltuielile pentru anul viitor se prevede, că vor atinge suma cam 20 milioane lei.

Bazele de venituri pe cari le avea în trecut orașul au fost cu timpul reduse astfel că primăria nu are la dispoziție altă modalitate, decât majorarea impozitului suplimentar. Aceasta însă iarăși nu poate fi majorat decât numai până la limita în care populația în vremurile aceste grele ar putea și solvi impozitele.

Una dintre bazele de venituri ale orașului a fost arenda de pe pământurile pe cari le avea în proprietate orașul.

Prin exproprierea unei mare părți din aceste pământuri s'a tăiat orașului un venit de vre-un milion și jumătate.

În tot cazul în locul acestor baze vor trebui să se acorde orașului alte resurse de venituri, pentru ca finanțele orașului să poată fi ținute în echilibru.

În proiectul financiar ce se va prezenta corporilor legiuitoare se prevede pentru orașe dreptul de a încasa impozite după impozitele de stat dela 3 până la 6 la sută.

Sumele ce se vor rezulta din încasarea acestor impozite comunale, nu vor fi însă suficiente nici pe departe, ca să acopere cheltuielile orașului Arad.

Această chestiune a fost discutată de altcum ieri în sedința comisiei financiare, care a luat hotărârea să arate consiliului situația ce se creiază și să se intervină la guvern pentru modificarea acestei dispoziții din proiectul financiar, încă înainte ca acesta să fie prezentat corporilor legiuitoare. Aceasta mai cu seamă că proiectul financiar prevede destăințarea actualului sistem de impozit suplimentar.

O reviziune temeinică a acestei chestiuni de sigur, că se impune pentru a nu se crea situații financiare imposibile pentru orașele din Ardeal cari toate au situații similare ca aceea a orașului Arad.

ȘTIRI TEATRALE

Repertoriul săptămânii.

Miercuri: „Nevasta olandeză” (Ab. B.).

Joi: „Părinții” premieră (Ab. C.).

Vineri: cu începerea dela ora 7 „Speranța”, reprezentație pentru muncitori. La ora 10 și jui. „Părinții” (Ab. A.).

Miercuri seara, vor răsuna pe scena Teatrului din Arad melodiiile fermecătoare din piesa „Nevasta Olandeză”, care a avut un clamoros succes.

Joi seara va avea loc premier dramei „Părinții” o operă snguduitoare.

Vineri seara se va reprezenta piesa „Speranța” reprezentație pentru muncitori.

Reviste.

Am primit la redacție:

„Năzuința” revistă de literatură, artă și știință nr. 6 cu un bogat și variat sumar. Apare odată la lună. Redacția și administrația Craiova.

„Lyra” revistă muzicală. Apare la Arad, în românește, ungurește și italianește. Prețul unui nr. Lei 15.

„Natura” revistă științifică, admirabil redactată de câțiva fruntași ai științei românești. Se află de vânzare la toate librăriile românești din țară.

O purtare scandalosă.

Primiți următoarele:

În gara Halmagiului se află un tânăr împieșgat de mișcare de neam ungur, care totodată ocupă și postul de casier. Când se dau biletele publicului călător cu trenul, aproape totdeauna se produce în gară câte un scandal, provocat de suferințele casier. Dacă călătorul nu are prețul bilețului în bani măruni, atunci nu voeste să-i dea bileț, zicând că nu are bani măruni să-i dea restul — dacă restul reprezintă o sumă mai mare, — iar dacă restul reprezintă o sumă de doi până în cinci lei, atunci nu voeste să-i mai dea nimic, având obrazul și chiar să batjocorească pe cine cerează să-i ceară restul. Atragom atențiunea Dir. CFAC, asupra purtării susnumitului casier. — *Un Hălmăgean*.

BURSA.

ZÜRICH, 12 Decembrie. — Berlin 0064, New-York 53025, Londra 2432, Paris 3745, Milano 2655, Praga 16750, Budapesta 023, Agram 175, Varșovia 00350, Viena 00024.

BUCUREȘTI, 12 Decembrie. — Devize: Paris 1150, Londra 743, New-York 163, Italia 823, Elveția 3050, Praga 516, Viena 2325, Berlin 198, Budapesta 7. — Valute: Mărci 220, leva 116, funți sterline 730, franci francezi 1160, franci elvețieni 30, lire italiene 810, drachme 265, dinari 230, dollari 161, napoleon 570, coroane austriace 26, coroane ungare 675, socol 505.

ARAD, 12 Decembrie. — Valute: Dolari 162, mărci 0.0250, socol 5.05, dinari 2.30, franci francezi 11.50, coroane ungare 0.02. — Devize: Budapesta 14.25, Viena 430, Berlin 0.02, Praga 5.16.

TELEGRAME.

Camera de Comerț româno-franceză.

BUCUREȘTI. — Legația României la Paris încearcă la înființarea unei Camere de comerț româno-franceze. Lucrările pregătitoare au ajuns într'un stadiu înaintat, așa că se speră că anul viitor Camera își va putea începe activitatea. (Rador).

Acordul dela Marienbad.

BERLIN. — Ziarele se ocupă cu acordul dela Marienbad și iau garanțe pentru veracitatea textului cel publicat. Principialul punct al acordului e că Statele contractante se obligă să facă demersuri în chestiuni comune de politică externă. (Rador).

Conferința desarmării.

MOSCOVA. — Conferința desarmării a semnat un acord constatator din următoarele puncte:

Contractanții nu-și vor ataca frontierele chiar și în cazul, dacă aceste frontiere nu sunt stabilite de acest acord. Statele semnatare se obligă să nu acorde nici un sprijin Statelor cu care n-au semnat acest acord, în cazul când ar ataca vreun Stat din cele ce-au semnat acordul. În cazul când între Statele contractante s-ar ivi chestiuni de litigiu, vor hotărî comisii de arbitri formate din Statele neutre. Statele care n-au luat parte la conferința de la Moscova, se pot atașa Statelor contractante, în urma aprobării parlamentelor respective. Acordurile se vor ratifica din partea Statelor în termen de trei luni. Delegatul Poloniei, prințul Radziwill a semnat acordul și în numele României în speranța aprobării ulterioare de către guvernul român. (Rador).

Cutremure de pământ în Japonia.

LONDRA. — Cablograme anunță că în Japonia au avut loc mari cutremure de pământ, căzând victime mai multe mii de oameni. Din cauza cutremurelor continue populația Japoniei e foarte neliniștită. (Rador).

Banchet în onoarea d-lui I. Maniu.

BUCUREȘTI. — Ieri seara s'a dat la restaurantul Oteteleşanu un banchet în onoarea d-lui Iuliu Maniu, președintele Partidului național. Au luat parte peste 500 persoane. La sosirea d-lui Maniu în sala de banchet, participanții i-au făcut furtunoase ovații.

S'au rostit mai multe toasturi. Primul toast l'a ținut d-nul Maniu pentru Rege și Dinastie. (Rador).

Ecoul demonstrațiilor antisemite — în străinătate.

BUCUREȘTI. — După ziarul „Aurora” d. Ducea, ministrul nostru de externe a informat guvernul că unele agenții telegrafice din străinătate desfășură o mare propagandă la Lausanne pe chestia demonstrațiilor antisemite din țară pe care le judecă cu mult mai grav decum sunt în realitate. Ministrul de externe, roagă guvernul să ia toate măsurile pentru eradicarea acestor demonstrații deoarece știrile lansate prezintă România într-o lumină foarte nefavorabilă înaintea străinătății. (Rador).

Redactor responsabil: LAURENȚIU LUCA.
Cenzurat: Dr. MARCOVICI.

NOTARIATUL CERCUAL PETRIȘ.

Nr. 1191—1922.

Publicațiune.

Dreptul de strângerea de vamă dela târgurile din 2 Ianuarie, 9 Martie, 24 Iunie, 2 August și 14 Octombrie adecă alor 5 târguri de peste an, a comunei Petriș să ardează pe termen de 1 an cu începutul dela 1 Ianuarie 1923 până la 31 Decembrie 1923 în ziua de 24 Decembrie 1922 ora 10 a. m. la cancelaria notarială din Petriș.

Condițiile de licitație să pot vedea în cancelaria notarială din comuna Petriș.

Condițiile de licitație să pot vedea în cancelaria notarială sub orele oficiale.

Petriș la 5 Decembrie 1922.

PRIMĂRIA.

De vânzare

Casele din Strada Sava Raicu No

Informațiuni

la proprietar, Strada Lae Barna No

Noul mers al trenurilor de

de vânzare la

Librăria Concordia

Arad, Strada Eminescu

Cumpăr mărci poștale de încoronare
ce cantitate. Rog oferte cu indicarea
lorilor și a prețului.

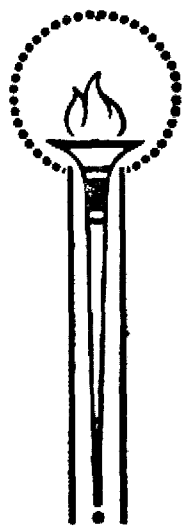
COMPTOIR PHILATELIQUE, AR

Str. Unirei No 61a.

Cetiți și răspândiți

„SOLIDARITATEA”

INSERTIUNI

SE PRIMESC CU PREȚURILE
CELE MAI AVANTAJOASE LA
SOLIDARITATEA
ARAD, STRADA ROMANULUI 1a.

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ SOC. ANON. IN CL

Capital societar:
Lei 50,000.000

FILIALA
ARAD.

Fond de rezervă:
Lei 16,000.000

Legături directe cu străinătatea
Mare magazii de mărfuri la toate filialele

EXPORT-IMPORT

Secția de mărfuri și Secția de cereale

Importă și exportă, cumpără și vinde tot felul de mărfuri coloniale
de băcănie, textile, cereale și produse economice.

Secția de bancă și Secția industrială

se ocupă cu tot felul de afaceri bancare, finanțează, naționalizează
creiază noul ramuri de industrii.

Secția de organizare și Secția Americană

fac achiziția și propaganda cuvenită, dau grătit informațiuni și sfaturi
binevoitoare tuturor acelor, cari li se adresează ASIGNAȚIE
CECURI AMERICANE, DOLARI precum și libele de depunere
alte bănci străine se primesc spre încasare, aducându-se banii
cheltuieli și eliberându-se imediat libele de depunere.

Pentru Depuneri spre fructificare dăm a

în cont curent 50/100
pe libele de depunere cu abdicere reglementară 5-60/100
pe libele de depunere cu termen fix de un an și după sume mai mari 61/20/100
impozitul (Darea) după interese o plătește banca.

Dolari, asigurate și cecuri americane se primesc spre încasare, și depuneri
primesc spre păstrare și fructificare sub cele mai favorabile condițiuni la:

Banca Centrală, Cluj str. Regina Maria No 6.
Banca Centrală, Filiala Alba-Iulia (fosta bancă „Iulia”).
Banca Centrală, Filiala Arad, Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér No 3).
Banca Centrală, Filiala Hateg, (fosta bancă „Hategana”).
Banca Centrală, Filiala Oradea-mare, (fosta bancă „Sentinela”).
Banca Centrală, Filiala Sibiu, str. Cismădiel No 7. II.
Banca Centrală, Filiala Turda, (fosta bancă „Arieșana”).
Banca Centrală, Filiala Bistrița (fosta bancă „Bistrițana”).

Sprijiniți BANCA CENTRALĂ căci este

cel mai mare institut industrial și comercial al nostru, înființat cu capital
românesc-ardelenesc. — Prin muncă neobosită și-a creiat în scurtă vreme un
de frunte, între băncile din întreaga România Mare.